

Demoanläggning i Boden löser globala miljöproblem

I Boden invigdes den 2 december en demoanläggning som öppnar dörrarna för hela världen att testa och utveckla egna bränslemixer i Norrbotten. Under ett och samma tak finns labb, torkning, frystorkning, granulering/pelletering, mekanisk verkstad, kompetent personal och teknisk support.

Olivkärnor från Medelhavet och risskal från Asien är wastematerial som kan omvandlas till win i dubbel bemärkelse på norrbottensk mark. Man skapar inte bara nya användningsområden för ratat material som tidigare har deponerats. Man får också värme och energi och kan på så vis bidra till lösningen av många globala miljöproblem.

Satsningen på den nya demonstrationsanläggningen i Boden har gjorts av bolaget Future Eco North Sweden AB, som ägs av de lokala spetsföretagen Ragn-Sells, BDx, Svalget Återvinning, Swebo Bioenergy AB, Harads Arctic Heat AB, SWEROCK AB, AB Berglunds Rostfria och Bodens kommun.

Hjärtat i anläggningen är en multibrännare för förbränning av extremt fuktiga material på upp till 61% fukthalt. Tekniken används redan idag på stuterier, trädgårdsanläggningar med mera som en del i lokala kretslopp där alla biprodukter eldas och ger ren energi.

Stora möjligheter

Kina har visat intresse för att lösa problemen med luftföroreningar från eldning av mixar med stråhalm och samtidigt utvinna energi med denna teknik. Gruv, massa-, stål- och skogsindustrin samt samhällsinfrastruktur är andra områden som kan ha intresse för detta. Variationen av bränslen som går att utveckla med den här tekniken är i det närmaste oändlig, t ex potatisskal, chips, slaktavfall, gödsel, stråhalm, skogsvåt flis, wastepellets, traditionell pellets, grot, spannmål med mera.

Komplettering under samma tak

Transportabel och stationär processutrustning kan kopplas till den energi som frigörs i den stora multibrännaren. Genom pelletering, granulering, frystorkning eller andra metoder kan man hantera askor, slagg och slam. Bara några steg från multibrännaren finns ett laboratorium för inledande volymstudier och grundläggande tester av fuktkvoter, hållfasthet, uppvärmning med mera. I nära anslutning finns även en mekanisk verkstad.

Stort intresse

På plats på invigningen fanns ett 80-tal personer, bland andra Jarno Romppanen från Tecwill Granulators i Finland.

- Här finns alla spelare som behövs för att skapa affärer – entreprenörer, forskare, systemleverantörer och kunskap. Här finns helt klart potential, och jag ser mycket som kan kopplas samman med vad som händer på finska sidan, säger han.

Jurate Kumpiene, professor i avfallsteknik, Luleå Tekniska Universitet, ser också stora möjligheter med anläggningen och den miljöteknikutveckling som pågår i Boden med omnejd.

- Många är duktiga på varsitt håll, men det är när vi kan komplettera varann som vi blir starka och får regionen att växa. Här har jag möjlighet att göra relevant industri- och näringslivskopplad forskning som kan tillämpas i samhället på en gång. Det är inte alls så vanligt annars, säger hon.

- Vår förhoppning är att vår teknik och anläggning ska öppna dörren till spännande innovativa lösningar som sparar både miljö, energi och pengar runt om i världen. Kanske ser vi om några år att Bodenregionen har nått en internationellt erkänd position inom miljöteknik som även bidrar till att utveckla stora teknikcenter mot ett hållbart kretslopp, säger Alf Andefors, VD Future Eco.

- Det avgörande nu är att det svenska regelverket hänger med teknikutvecklingen, säger Mikael Jansson, SWEBO Bioenergy, som äger lokalerna där anläggningen finns och ser stora utvecklingsmöjligheter världen över med denna teknik.